

prima instanță: M. Tertea
instanța de apel: E. Secrieru, I. Guzun, S. Leu

D E C I Z I E

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii

Valentina Clevadî și Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de Consiliul raional Căușeni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Sabris-Com” împotriva Consiliului raional Căușeni, intervenienți accesorii Agenția de Achiziții Publice și Direcția Construcției a Consiliului raional Căușeni cu privire la încasarea valorii ajustate a contractului de antrepriză,

împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 11 iulie 2013, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul raional Căușeni ,

c o n s t a t ă

La 14 mai 2012, societatea cu răspundere limitată „Sabris Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Căușeni cu privire la încasarea valorii ajustate a contractului de antrepriză.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 06 noiembrie 2009 a încheiat cu Consiliul raional Căușeni contractul de antrepriză nr. 53 privind executarea lucrărilor de extindere a cimitirului situat pe str. Pietre Vechi, orașul Căușeni, în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, dispoziția clauzei contractuale art. 2 al contractului, acceptat conform rezultatului desfășurării licitației publice nr. 1248/09 din 30 decembrie 2009.

Astfel, potrivit clauzei contractuale art. 3, termenul de execuție a lucrărilor contractuale a fost stabilit de 8 luni de la momentul semnării prezentului contract, iar valoarea lucrărilor de construcție și montaj, a fost stabilită în sumă de 4 999 371,84 lei.

Menționează că potrivit pct. 3.10 alin. 2 Anexa nr. 3 a contractului, dacă prin executarea dispozițiilor beneficiarului se creează dificultăți în execuție, care generează cheltuieli suplimentare, acestea vor fi suportate de către ultimul.

Relevă, că pe parcursul executării lucrărilor de antrepriză, beneficiarul a modificat cantitatea, volumul în operațiune de poziție a desfășurării lucrărilor, dimensiunea tuturor părților consemnate în caietul de sarcini, cu dispoziții suplimentare privind executarea în volum mult mai desfășurat la realizarea obiectului contractual, acționând în conformitate cu pct. 8.1 Anexa 3, fiind luat în considerație volumul operat cu modificările efectuate și prețurile de ajustare la volum, precum fiind modificată perioada de executare a lucrărilor, cu prelungirea termenului de executare a lucrărilor până la momentul înaintării prezentei acțiuni.

În baza prevederilor pct. 8.5-8.7 Anexa nr. 3, antreprenorul are dreptul la plată suplimentară dacă s-a modificat proiectul sau prin dispoziția beneficiarului se schimbă condițiile prin care au fost stabilite prețurile la contract.

Se susține că a executat toate lucrările suplimentare de proiect conform modificărilor operate cu beneficiarul în conformitate cu caietul de sarcini pentru perioada stabilită 2009 - 2011, inclusiv extinderea peste proiectul inițial, iar pîrîtul a recepționat lucrările executate, fără careva obiecții asupra executării lucrărilor, calității și volumului executat.

La 18 octombrie 2011 reclamantul a adresat Consiliului raional Căușeni scrisoarea nr. IA/10 privind informarea despre suportarea cheltuielilor suplimentare în sumă de 216 997,94 lei la achiziția materialelor și executarea lucrărilor suplimentare.

La 14 decembrie 2011, prin scrisoarea nr. 2/11, repetat s-a adresat pîrîtului cu solicitarea privind ajustarea prețurilor contractului de antrepriză.

Susține că pîrîtul prin răspunsul nr. 829 din 27 decembrie 2011 l-a informat despre faptul întîrzierii ajustării prețurilor la materialele folosite, indicînd condiția după publicarea datelor statistice privind indicele de inflație, ajustarea fiind posibilă doar pentru anul 2012. Iar prin răspunsul din 03 februarie 2012 nr. 111/13, pîrîtul s-a expus refuzul categoric de ajustare a prețurilor în baza scrisorii Agenției Achizițiilor Publice nr. 29/259-126 din 20 ianuarie 2012, în care s-a făcut referire la contractele cu termenul de valabilitate mai mic de un an de zile, iar solicitarea ajustării prețurilor nu trebuie să depășească termenul de 60 zile.

Mai menționează că pîrîtului i-au fost prezentate calculele materialelor utilizate la executarea lucrărilor, acceptate de către beneficiar în baza actelor de recepție a lucrărilor executate, raportate la indicele de inflație 1,9% reieșind din surplusul financiar suportat de către reclamant în sumă de 237 395,75 lei.

Ca temei de drept, reclamantul a invocat Legea privind achizițiile publice, Hotărîrea Guvernului nr. 640 din 19 iulie 2010 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajustarea periodică a valorii contractelor de achiziții publice cu executare continuă, încheiate pe un termen mai mare de un an.

Cere, societatea cu răspundere limitată „Sabris-Com” încasarea din contul Consiliului raional Căușeni suma de 216 997,94 lei - ce constituie valoarea ajustată a contractului de achiziții publice, contractului de antrepriză nr. 53 din 06 noiembrie 2009, suma de 20 397,81 lei - ce constituie diferența indicelui de inflație, suma de 17 441,54 lei - ce constituie dobînda de întîrziere și suma de 7121 lei cu titlul de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea din 17 septembrie 2012 Judecătoria Căușeni a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Agenția de Achiziții Publice și Direcția Construcții a Consiliului raional Căușeni (f.d.84-85).

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 18 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă, s-a încasat din contul Consiliului raional Căușeni în beneficiul societății cu răspundere limitată „Sabris-Com” suma de 216 997,94 lei - ce constituie valoarea ajustată a contractului de achiziții publice, contractului de antrepriză nr. 53 din 06 noiembrie 2009, suma de 20 397,81 lei - ce constituie diferența indicelui de inflație, suma de 17 441,54 lei - ce constituie dobânda de întârziere și suma de 7121 lei cu titlul de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 18 aprilie 2013 a fost corectată eroarea comisă în dispozitivul hotărârii primei instanțe din aceeași dată, și anume s-a introdus în dispozitivul acesteia intervenienții accesorii Agenția de Achiziții Publice și Direcția Construcții a Consiliului raional Căușeni.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 11 iulie 2013 cererea de apel depusă de Consiliul raional Căușeni a fost restituită, din motivul că a fost depusă de către o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 17 august 2013 Consiliul raional Căușeni a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 11 iulie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii enunțate cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, deoarece din materialele pricinii rezultă că Curtea de Apel Bender a expediat copia încheierii în adresa participanților procesului la 02 august 2013, iar Consiliul raional Căușeni a recepționat-o la 06 august 2013 (f.d.177).

În motivarea recursului Consiliul raional Căușeni a invocat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că la momentul depunerii cererii de apel, Tulei Veaceslav nu avea împuternicirile respective.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 14 mai 2012, societatea cu răspundere limitată „Sabris Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Căușeni cu privire la încasarea valorii ajustate a contractului de antrepriză.

Fiind investită cu examinarea prezentei pricinii, prima instanță, prin hotărârea din 18 aprilie 2013 a admis acțiunea.

Fiind în dezacord cu încheierea instanței de apel Consiliul raional Căușeni la 17 mai 2013, prin reprezentantul său Tulei Veaceslav a declarat apel (f.d. 158-160).

În cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul societății cu răspundere limitată „Sabris Com” avocatul Gheorghe Susarenco a solicitat scoaterea cererii de apel de pe rol, dat fiind faptul că o fost depusă de către o persoană neîmputernicită.

Instanța de apel a pus în discuție demersul înaintat și prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2013, a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul raional Căușeni, deoarece a fost depusă de către o persoană care nu este în drept să declare apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Bender întemeiată și legală, bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicare corectă a normelor de drept procedural din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare apel, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) CPC instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Instanța de recurs menționează că Tulei Veaceslav a depus cerere de apel din numele Consiliului raional Căușeni în baza procurii nr. 894/10 din 10 decembrie 2012, valabilă pînă la 01 ianuarie 2014, conform căruia Tulei Veaceslav era specialist superior pe probleme juridice din cadrul Direcției finanțe a Consiliului raional Căușeni (f.d. 96).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin procura nr. 894/10 din 10 decembrie 2012, valabilă pînă la 01 ianuarie 2014, reprezentantul apelantului Consiliului raional Căușeni l-a împuternicit pe Tulei Veaceslav să le reprezinte interesele în toate instanțele de judecată, inclusiv cele economice, Curtea de Apel, Curtea Supremă de Justiție, precum și în alte organe de stat cu toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 74 alin. (2) Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari. Iar alin. (3) același articol, prevede că conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire.

În conformitate cu art. 80 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Procurile se eliberează în numele persoanei juridice cu contrasemnătura administratorului ei sau a unei alte

persoane împuternicite, adeverite prin acte de constituire și sigilate cu ștampila acestei organizații.

În conformitate cu art. 81 Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a strămuta pricina la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În urma normelor de drept citate se atestă faptul că Veaceslav Tulei prin procura anexată la materialele pricinii nr. 894/10 din 10 decembrie 2012, nu a fost împuternicit de către Consiliul raional Căușeni cu dreptul de a ataca hotărîrea primei instanțe, drept care urmează să fie expres specificat în procură, sub sancțiunea nulității, după cum este statuat în art. 81 Codul de procedură civilă.

În plus este de menționat că reprezentantul Tulei Veaceslav fiind prezent în ședința de judecată în instanța de apel, a avut posibilitatea de a solicita amînarea examinării pricinii, în cazul dacă exista la acel moment o altă procură prin care îi acorda dreptul de a semna cererea de apel depusă la 15 mai 2013 din numele Consiliului raional Căușeni.

Or, în conformitate cu art. 61 alin (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată prin încheierea enunțată a fost explicat Consiliului raional Căușeni că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în instanța de judecată a aceluiași apelant, cu aceeași cerere de apel, împotriva aceleiași hotărîri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că nu i s-a dat posibilitatea de a prezenta procura nr. 23/10.1 din 11 ianuarie 2013 și nici nu i s-a cerut acest lucru de către instanța de apel.

Cu referire la argumentul enunțat, instanța menționează că reprezentantul Tulei Veaceslav urma să anexeze la cererea de apel procura prin care i s-a oferit dreptul de a semna cererea de apel, dar nu instanța să acumuleze din propria inițiativă probe.

Este de menționat că la cererea de recurs reprezentantul Tulei Veaceslav a anexat procura nr. 23/10.1 din 11 ianuarie 2013, astfel Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție pune la îndoială veridicitatea acestei probe, dat fiind faptul că este în copie.

Mai mult ca atît, reprezentantul Consiliului raional Căușeni Tulei Veaceslav a participat atît în prima instanță cît și în instanța de apel, s-a bucurat de toate drepturile procesuale, astfel a avut posibilitatea de a face cunoștință cu materialele pricinii în caz dacă nu era cunoscut.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că la emiterea încheierii, instanța de apel a respectat normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs poartă caracter declarativ, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Consiliul raional Căușeni și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 alin. 1) lit. a), art. 428 alin. (3) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Consiliul raional Căușeni.

Se menține încheierea Curții de Apel Bender din 11 iulie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Sabris-Com” împotriva Consiliului raional Căușeni, intervenienți accesorii Agenția de Achiziții Publice și Direcția Construcției a Consiliului raional Căușeni cu privire la încasarea valorii ajustate a contractului de antrepriză.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Valentina Clevadi

Tatiana Vieru